

## Rajmond Kunić

## Votiva\*

## 1.

Perelai votum  
Pro Pio Sexto Pont. Max.

Aureolum hunc Petri collem super, hanc locat aram.  
 Heic niveas pascit qui, Perelaus, oves;  
 Inscritbitque arae laetus, quae nulla vetustas  
 Deleat, haec pulchris carmina pauca notis:  
 Salvo, Petre, Pio dicat hanc Perelaus et orat,  
 Cultorem serves ut, bone Dive, tuum;  
 Pro quo, sit longum ut sospes, florensque vigensque,  
 Ipse suum pastor devovet ecce caput.

## 2.

## Ad Cererem votum

Diva potens frugum, foecundae pacis alumna,  
 Primaque munificas inter habenda deas;  
 Seu tu praesenti firmas modo numine glebas,  
 Perque suos segetem provehis articulos;  
 Seu tibi maturam jactat modo Gargara messem,  
 Sive tuo sis ubi munere flavet humus;  
 Aspicias, ut pluvius contristet Jupiter annos,  
 Aspicias assiduis ut ruit aether aquis?  
 Tertia virgineum suffudit jam ore ruborem  
 Delia, quo insolitus verberat imber agros;  
 Tu face, ut ignivomus radiis maturet aristas  
 Sol et diffugiant nubila sparsa polo:  
 Tu face, ne vanis messis nos ludat aristis,  
 Sed rumpat victis horrea liminibus.  
 Tum subito, alma Ceres, meriti reddentur honores,  
 Atque tuas cingent spicea sarta comas.

\*Iz rukopisa 1156 Arhiva Male braće u Dubrovniku (prijepis Rafa Radelje)

## Rajmond Kunić

## Votiva

## 1.

Perelajev zavjet  
za papu Pija VI.

Iznad ovog krasnog Petrova brežuljka smješta ovaj žrtvenik  
 Perelaj, koji ovdje napasa bijele ovce,  
 I veseo upisuje na žrtvenik lijepim slovima  
 Nekolicinu pjesama, da ih nikakav protok vremena ne uništi.  
 Perelaj ga posvećuje, Petre, dok je Pio u snazi, i moli,  
 Tebe, dobri sveče, da čuvaš svoga štovatelja.  
 Za njega, da bude dugo zdrav, snažan i jak,  
 Sam pastir evo zavjetuje svoj život.

## 2.

## Zavjet Cereri

Božice bogata plodovima, hranjenice plodnog mira,  
 Koju treba držati prvom među darežljivim božicama,  
 Bilo da sad krijepiš grude zemlje svojom božanskom prisutnošću  
 I voziš usjev po svojim redovima;  
 Bilo da se sad pred tobom hvali Gargar zbog zrele žetve,  
 Ili da se zbog tvoga dara zemlja žuti tamo gdje si ti;  
 Vidiš li kako Jupiter, koji daje kišu, uništava ljetine  
 Vidiš li kako nebesa neprestano liju vodu?  
 Treći se već put Delija djevičanski zarumenila u  
 Licu, otkada neuobičajena kiša šiba polja;  
 Ti učini da Sunce koje sipa oganj svojim zrakama učini klasove  
 Zrelima i rastjera oblake raspršene po nebu,  
 Ti učini da nas žetva ne izigra praznim klasovima,  
 Nego neka se žitnica raspadne zbog preopterećenih zidova.  
 Tada će ti odmah, blaga Cerero, biti odane zaslužene počasti,  
 I tvoju će kosu opasivati vijenac od klasja!

3.

**Naufragi votum ad deos marinos**

Nereides, Neptune, Ino, Melicerta, deorum  
 Quidquid habent vasti caerulea regna maris;  
 Naufragus hanc vobis tabulam do, vela daturos  
 Quae moneat, vobis credere se ut metuant.

4.

**Daphnydis et Antigenis votum**

Pro perpetua amicitia

Hanc vobis aram Permessi ad flumina, Musae,  
 Ponunt unanimes<sup>1</sup> Daphnis et Antigenes;  
 Ille senex vestrae monstrator non malus undae,  
 Hic sibi monstrato potus in amne puer:  
 Ponunt; juratique ambo sic voce precantur:  
 Ara sit haec longae testis amicitiae;  
 Quam (prohibete nefas!) nostrum si fallat utervis,  
 Vos illum e Pindo praecipitem ejicite.

5.

**Puer Dorylas  
Apollini laurum**

Hanc parvus Dorylas laurum tibi, Phoebe, per altas  
 Qui Pindi rupes fert puer usque pedem  
 Pegaseos quaerens latices, fontesque beatos,  
 Unde pii vates, turba deserta, bibunt;  
 Et rogat, hinc illi pulchra de fronde corona  
 Implicitet ut doctas, te tribuente, comas.

6.

**Ad Auroram. Votum pro Damone somniculoso**

Quae terris almam portas, dea candida, lucem,  
 Et noctem ad Stygias cogis abire domos,  
 Damonis, bona diva, tuo si munere somnus  
 Vel semel ignavis fugerit ex oculis,  
 Daphnis odoratis tibi spondet bina ligustris,  
 Binaque puniceis plena canistra rosis.  
 Si proprium id fuerit, florum sibi quidquid in hortis  
 Proveniet verno tempore, sola feres.

<sup>1</sup> unanimes] corr. ex unamines

3.

**Molitva brodolomca morskim bogovima**

Nereide, Neptune, Ino, Melicerte, i kojeg god boga  
 Imaju modra kraljevstva nepreglednog mora,  
 Ja brodolomac dajem vam ovu ploču, da opominje one  
 Koji kane odjedriti, da se ne usude imati pouzdanja u vas.

4.

**Dafnisov i Antigenov zavjet**

Za vječno prijateljstvo

Ovaj vam žrtvenik, o Muze, na vodama Permesovim  
 Podižu jednodušno Dafnis i Antigen,  
 Podižu: jedan stari, koji dobro pokazuje vašu vodu,  
 A drugi dječak koji se napio u pokazanoj rijeci,  
 Obojica se, zaklevši se, ovim riječima mole:  
 Ovaj žrtvenik neka bude svjedok dugoga prijateljstva;  
 Ako ga koji od nas dvojice izigra (spriječite zlo!),  
 Vi ga strmoglavice zbacite s Pinda!

5.

**Dječak Dorila  
Apolonu lovor**

Maleni Dorila tebi, Febe, prinosi ovaj lovor, dječak koji  
 Sve dalje kroči po visokim stijenama Pinda  
 Tražeći Pegazovu tekućinu i svete izvore  
 Odakle piju pobožni pjesnici, rječita družba,  
 I moli da mu odavde vijenac od lijepoga lista,  
 Uz tvoju pomoć, ukrasi poučene kose!

6.

**Zori. Zavjet za pospanog Damona**

Božice svijetla, koja donosiš zemlji blago svjetlo  
 I noć prisiljavaš da ode stiškim kućama,  
 Ako tvojim darom, dobra božice, san bar jedanput  
 Otiđe s umornih Damonovih očiju,  
 Dafnis ti obećava dvije košare mirisnih kalina  
 I dvije košare pune purpurnih ruža.  
 Ako to bude odgovaralo, sama ćeš si nositi što god od  
 Cvijeća bude raslo u vrtovima u proljetno vrijeme.

7.

**Ad Somnum**

Haec tibi, Somne, fero Lethaea papavera, lacte  
 Haec niveo et rutilo pocula plena mero:  
 Carmina caenatus cum scribo, tu procule absta;  
 Scripsi ubi, tum facilis tu mihi, Somne, veni.

8.

**Ad Phoebum****pro incolumitate Petri Pizzellii filii Mariae Pizzelliae dictae Lydae**

Phoebe pater, vocum, et citharae moderator eburnae,  
 Cui cordi est dulces quisquis amat numeros;  
 Cultori tu, dive, tuo, quae parvula morbi  
 Restat adhuc praesens, exime particulam;  
 Tunc tibi ego laetum scribam poeana: canoros,  
 Ut solet, egregie condet at ille modos.

9.

**Ad divos****pro incolumitate supradicti Petri, et Violantae ejus sororis.**

Petre, vales; Violanta simul valet; una duobus  
 (Pro superi!) est uno tempore parta salus.  
 Nil non fraternum sensit soror; et tulit omnes,  
 Corpore quas frater, mente animoque vices.  
 Jure igitur salvum pariter gaudemus utrumque,  
 Pro gemino et divis dona damus capite.

10.

**Pro Clemente XIII votum**

Albani colles, castrumque in collibus et tu,  
 Frigida supposito condita lympha lacu,  
 Et mites animae spirantis lene Favoni,  
 Et quaecumque cives lenior aura nemus,  
 Vos, morbi quod restat adhuc, depellite; vos o  
 Clementem, humani delicias generis,  
 Delicias et praesidium, recreate; valentem  
 Vos urbi, et votis reddite Romulidum:  
 Tunc Urbs, tunc hominum dicet genus omnia vobis  
 Deberi de se tam bene promeritis:  
 Tunc vos laudabit Clemens, multoque reverti  
 Ad vos saepe loci captus amore velit.

7.

**Snu**

Prinosim ti, Sne, ove letske makove i ove  
 Čaše pune bijelog mlijeka i crvenog vina.  
 Kada poslije ručka pišem pjesme, ti budi daleko;  
 A nakon što sam napisao, tada mi, Sne, dođi blag.

8.

**Febu****Za zdravlje Petra Pizzellija, sina Marije Pizzelli zvane Lida**

Oče Febe, koji upravljaš glasovima i bjelokosnom  
 Kitarom, kome je pri srcu svatko tko voli slatke napjeve,  
 Štovatelju svome, bože, ti ukloni djelić bolesti  
 Koji je malenim dijelom još uvijek prisutan;  
 Tada ću ti ja napisati veseli pean, a i on će, kao i obično,  
 Izvrsno skladati milozvučne melodije.

9.

**Bogovima****Za zdravlje gorespomenutog Petra i njegove sestre Violante**

Petre, ozdravio si; Violanta je također zdravo; o, bogovi,  
 Istodobno su zajedno ozdravili.  
 Sestra osjeća sve što i brat; i podnosi sve promjene  
 Koje i brat podnosi na tijelu, duhu i duši.  
 S pravom se stoga veselimo što su oboje jednako zdravi;  
 I bogovima dajemo darove za oba života.

10.

**Zavjet za Klementa XIII.**

Albanski brežuljci, tvrđavo na brežuljcima i ti,  
 Hladna vodo skupljena iz susjednog jezera,  
 I blagi dašci toploga Favonija koji nježno puše,  
 I vjetriću koji god nježnije njišeš grm,  
 Vi otjerajte što god od bolesti još uvijek ima;  
 Vi okrijepite Klementa, Ljubimca ljudskoga roda,  
 Ljubimca i zaštitu; vi ga vratite  
 Zdrava gradu i zavjetima Rimljana;  
 Tada će grad, tada će ljudski rod reći da se sve vama  
 Duguje jer ste tako jako zaslužni za njih.  
 Tada će vas Klement hvaliti i zbog velike ljubavi  
 Prema mjestu često će se željeti vraćati vama.

## 11.

**Votum pro grege Daphnidis**

Tu nemore in magno dormis, heu, Daphni; Melampus  
 Nec vigilat somno victus et ipse. Gregi  
 Quid misero fiet? Si quis deus es, bone Somne,  
 Raptores etiam sterne sopore lupos.

## 12.

**Ad Eurum**

Arenti longum quod terrae effuderis imbrem,  
 Eure, tibi grates reddimus innumeras.  
 Reddemus plures, pluviam largitus opimam  
 Aeoliam repetes si, tua tecta, domum;  
 Si Zephyrum regnare sinas octobribus horis  
 Dum cives campos, ruraque laeta colunt;  
 Dum captare auras coelo juvat usque sereno,  
 Innubi et, quo mens jusserit, ire die.  
 Crede, sat est, tellus Boreaque et Sole perusta,  
 Officio semel est quod madefacta tuo;  
 Cede procul, tecumque aufer tonitruque severum,  
 Et plena obscurae nubila moestitiae:  
 Venisti nulli non gratus; gratus abito;  
 Perdet longa tuum jam mora promeritum.

## 13.

**Pro Rogerio Boscovichio, quum e gravi ulcere,  
 quo affectus diu fuerat, convaluisset.**

Qui vulnus, Rogere, tibi tetrum abstulit ac te  
 Optanti salvum reddidit Ausoniae,  
 Vitam illi haud solus debes, debemus et ipsi  
 Vitam, et si vita carius est aliquid,  
 Qui modo te absumptum, vita o mage care, sodales  
 Flevimus, audimus nunc subito incolumem;  
 Laetamurque, deis tanto et pro munere vota  
 Certatim flavum solvimus ad Tyberim.

## 14.

**Menalcae votum**

Mens bona, si qua dea es, foedam quae pectore noctem,  
 Errorum caecas discutis et tenebras,  
 Thura, merumque tibi portat, supplexque Menalcas

## 11.

**Zavjet za Dafnisovo stado**

U velikom gaju, jao, spavaš, Dafnise! Ni Melampo  
 Ne bdije, i sam svladan snom. Što će se  
 Dogoditi jednom stadu? Ako si neki bog, dobri Sne,  
 Onda prekrij i grabežljive vukove tvrdim snom.

## 12.

**Euru**

Budući da si izlio suhoj Zemlji obilnu kišu,  
 Tebi, Eure, dajemo bezbrojne hvale.  
 Dat ćemo ti ih još više, ako se, nakon što si dao veliku kišu,  
 Vратиш u svoj stan, u eolski dom.  
 O kad bi ti dopustio da Zefir vlada tijekom listopada  
 Dok građani obrađuju polja i plodnu zemlju,  
 Dok je ugodno stalno hvatati daške za vedrog neba  
 I ići dok je dan bez oblaka kamo duša zapovijeda.  
 Vjeruj, dosta je što je zemlja, isušena burom i suncem,  
 Jednom natopljena tvojom milošću;  
 Povuci se daleko i sa sobom odnesi  
 S Osornu grmljavinu i oblake pune tamne tuge.  
 Svakome si došao drag; drag i otiđi;  
 Dug boravak već će ti upropastiti tvoju zaslugu!

## 13.

**Za Rudera Boškovića nakon što je ozdravio od  
 teškog čira od kojega je dugo bolovao**

Onomu koji ti je, Rudere, uklonio mrsku ranu i  
 Zdrava te vratio željnoj Italiji,  
 Njemu ne duguješ život samo ti, nego mu i mi sami dugujemo  
 I život i ako ima što draže od života,  
 Mi tvoji drugovi koji smo te oplakali gotovo umrloga, a sada  
 Iznenada Čujemo da si zdrav, o draži od života.  
 Radujemo se i takmeći se upravljamo bogovima zavjete  
 Na plavom Tiberu zbog tolikog dobročinstva.

## 14.

**Menalkov zavjet**

Dobra Pameti, ako jesi kakva božica, koja tjeraš mrsku noć  
 Iz srca i koja rastjeruješ slijepe tmine lutanja,  
 Ponizni ti Menalko nosi tamjan i čisto vino

Haec te pro socio Thyrsidae pauca rogat:  
Fac, senio effoetus Pollae qui flagrat amore,  
Noscat, quo flagrat, quam sit ineptus amor.

## 15.

**Pro Pio Sexto****votum peracto quinto pontificatus sui anno**

Vota pii solvunt vates, quinquenne peregit  
Sospes et incolumis quod Pius imperium,  
Cui non quinque annos, at saecula quinque peracta  
Esse putat, quisquis tot benefacta videt;  
Tam vastas operum moles, mirandaque rerum,  
Quae vincunt quodvis carmen et ingenium;  
Atque suis per se, vatum nihil indiga, ab ortu  
Solis ad occasum clara micant radiis.  
Vatibus hoc superest unum, tam magna gerenti  
A superis annos poscere Nestoreos.

## 16.

**Virgini Deiparae votum**

Quod varios pelagi casus et caeca pericla,  
Ventosque, et tristes incolumis scopulos  
Effugit Imeris, longo et post tempore tandem  
Conspexit patriae limina cara domus,  
Hic te marmoream posuit, bona virgo, tuumque  
Testatur grato pectore promeritum.

## 17.

**Ad Dei Matrem,****quae in aditu Floridianae domus colitur**

Arcto hic in spatio deprensus torva minantis  
Saeva bovis timui cornua Cunichius;  
Atque tuo, Virgo, coleris quae proxima, casum  
Effugi duri funeris, auxilio.  
Gratus ob hoc memori fateor, testorque tabella;  
Quod spiro, et vivo, munus id esse tuum.

## 18.

**Pholoes votum ad deos agrestes**

Liba Pali, flores Nymphis, thyrsusque Lyaeo  
Dat Pholoe; multum lac fluat ut domino,  
Ut gregibus multae plenis de fontibus undae  
Multa sibi e pleno dulcia vina cado.

I ovo te kratko moli za druga Tirsida:  
Učini da on, ostario, koji gori staračkom ljubavlju za Polom,  
Spozna kako je luda ljubav kojom plamti.

## 15.

**Zavjet za Pija VI.**

(pošto je prošlo pet godina njegove vlasti)

Pobožni pjesnici prinose molitve, jer je Pio prevalio  
Pet godina vlasti zdrav i čitav,  
Tkogod vidi tolika dobročinstva, misli za njega da je proživio  
Ne pet godina, nego pet stoljeća:  
Tako velebne građevine i zadivljujuće stvari  
Koje nadilaze svaku pjesmu i nadarenost;  
I same po sebi jasne, bez potrebe za pjesnicima, svijetle  
Svojim zrakama od izlaska do zalaska Sunca.  
Pjesnicima jedino preostaje ovo, da za ovoga koji čini tako velika djela  
Od bogova traže Nestorove godine.

## 16.

**Zavjet Djevici Bogorodici**

Imeris, jer je neokrznut izbjegao različite pogibelji mora,  
Slijepo opasnosti, vjetrove i neprijateljske  
Stijene i poslije dugo vremena napokon  
Ugledao dragi prag očinske kuće,  
Ovdje je tvoj lik u mramoru, dobra Djevice, postavio i  
Zahvalnim srcem svjedoči o tvojoj zaslugi.

## 17.

**Majci Božjoj**

Koja se štuje u ulazu vile Floridiane  
Zatečen ovdje u uskom prostoru ja, Kunić, uplašio sam se  
Mrkih ljutih rogova prijetećeg bika;  
Ali uz tvoju pomoć, Djevice, koju se štuje u blizini,  
Izbjegao sam nesreću teške smrti.  
Zahvalan zbog ovog, priznajem i svjedočim spomen-  
pločom: što dišem i živim, to je tvoj dar.

## 18.

**Foloina molitva poljskim bogovima**

Kolače Pali, cvijeće Nimfama, trs Bakhu  
Daje Foloa, da mnogo mlijeka poteče gospodaru  
Da stadima bude obilje vode iz punih izvora,  
A njoj mnogo slatkog vina iz punog krčaga.

19.

**Nisae votum  
ad Paphiam (id est Venerem)**

Nisa dico speculum hoc Paphiae, quod me ipsa videre  
Qualis sum nolo, qualis eram nequeo.

20.

**Deiparae Virgini  
poetae votum**

Virgo, tibi calamum dicat hanc Perelaus ad aram,  
Quo suerat laudes scribere saepe tuas.  
Tu face, quae scripsit de te, nec livida turba,  
Longa nec infesto tempora dente terant.

21.

**Pro Violantae salute votum**

Aegra caput fessum posuit Violanta; sub imo  
Torret languidulam febris acerba sinu.  
Ferte at opem, faciles Nymphae, vestroque valescat  
Munere jam vestro digna puella choro.  
Si facitis, divae, laudis praeconia vestrae  
Scribam laetifico carmine gratus ego.  
Scribam carmen ego: solemnes carmen ad aras  
Structum fraternis concinet illa modis<sup>2</sup> \*  
Utque solet, mira vocis dulcedine captis  
Nempe meram affundet sensibus ambrosiam.

22.

**Ad Charites Corydonis votum**

Formosae Charites, dium genus, queis sine pulchrum,  
Queis sine jucundum nil pote confieri,  
Has vobis Corydon verno de flore corollas,  
Inque suis ponit dulcia mella favis.  
Vos facite, ut vestro madeant sua verba lepore,  
Cantet ubi sumptis carmen arundinibus;  
Nullaque non verno ridens mage flore, nec ulla  
Sit vox Mopsopiis sit mage grata favis.

<sup>2</sup> \*Modos enim faciet Petrus Aloysius Violantae frater; cuius singularem in eo genere scientiam nemo ignorat, nemo non admiratur. Sic in Editione Parmensi pag. 45.

19.

**Nisin zavjet Pafljanki (to jest Veneri)**

Ja, Nisa, posvećujem ovo zrcalo Pafljanki jer ne želim sama sebe gledati  
Kakva sam sada, a ne mogu vidjeti kakva sam bila.

20.

**Pjesnikov zavjet  
Djevici Bogorodici**

Djevice, tebi Perelaj kod ovog žrtvenika posvećuje pisaljku,  
Kojom ti je običavao često pisati pohvale.  
Ti učini da ono što je o tebi napisao ne satru ni  
Zavidno mnoštvo niti dugačko vrijeme neprijateljskim zubom.

21.

**Zavjet za Violantino zdravlje**

Bolesna je Violanta spustila umornu glavu; okrutna joj  
Groznica gori malaksaloj pod prsima.  
No, pritecite u pomoć, blage Nimfe, i neka djevojka dostojna  
Vašega kora ozdravi vašom pomoću.  
Ako to učinite, božice, ja ću vam zahvalan napisati  
U veseloj pjesmi vijesti o vašoj zaslugi.  
Napisat ću pjesmu: pjesmu sastavljenu za svečane žrtvenike  
Ona će otpjevati prema bratovima napjevima.<sup>3</sup>  
Kao i obično, nakon što nam osjeća obuzme krasna  
Slatkoća glasa, dodat će joj posve čistu ambroziju.

22.

**Koridonov zavjet Haritama  
(za sklad ugodnog glasa)**

Prekrasne Harite, rode božica, bez kojih se ništa lijepo,  
Ništa ugodno ni moćno ne može dogoditi,  
Vama Koridon donosi ove vijence od proljetnog cvijeća,  
I prinosi slatki med u košnicama.  
Vi učinite da njegove riječi budu natopljene vašom milinom,  
Kad, uzevši svirale, pjeva pjesmu;  
Neka svaki glas bude veseliji od proljetnog cvijeta,  
I svaki neka bude ugodniji od atičkog meda.

<sup>3</sup> Napjeve će naime napisati Petar Alojz, Violantin brat, čije osobito znanje svatko poznaje, svatko mu se divi. Tako u Editione Parmensi, str. 45. O tome više u Knjizi epigrama Ad Lydam. (Ova je bilješka objavljena u parmskom izdanju Kunićevih epigrama iz 1803.)